

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 595/2024
25.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Агроиндустријско комерцијална банка АИК Банка АД Београд, МБ 06876366, чији су пуномоћници Милош Милошевић и др. адвокати у ..., против тужене Стечајне масе Предузећа за путеве Београд АД Београд – у стечају, МБ 27005861, чији је пуномоћник Михајло Срдић, адвокат у ..., ради утврђења ништавости, вредност предмета спора 5.474.029.936,12 динара, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 12Пж 1057/18 од 28.12.2022. године, у седници већа одржаној 25.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиоца се **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА, УКИДА** се пресуда Привредног апелационог суда 12Пж 1057/18 од 28.12.2022. године у одбијајућем делу за тужбени захтев за износ од 281.578.812,63 динара са законском затезном каматом у ставу IV изреке и у делу одлуке о трошковима поступка у ставу V изреке, и у том делу се предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду 3П 901/15 дана 22.10.2015. године, којом је у ставу I усвојио тужбени захтев и обавезао туженог Предузеће за путеве АД Београд да тужиоцу плати износ од 369.524.111,09 динара, 840.057.696,19 динара, 764.147.145,69 динара, 94.803.138,73 динара, 94.531.721,19 динара, 80.960.044,68 динара, 298.626264,86 динара, 192.719.671,71 динар, 549.595.348,15 динара, 163.248.187,53 динара, 213.316.198,12 динара, 276.178.882,72 динара, 314.481.375,31 динара, 261.469.206,78 динара и 135.633,05 динара, са каматом по Закону на одређене износе од 02.08.2013. године до исплате, по уговорима наведеним у том ставу изреке, те у ставу II изреке обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 1.436.100,00 динара.

Привредни апелациони суд је пресудом 12 Пж 1057/18 од 28.12.2022. године у I ставу изреке укинуо наведену првостепену пресуду, у II ставу изреке одбацио тужбу у делу за тужбени захтев за исплату потраживаног износа из става III и за законску затезну

камату од 03.12.2015. године, у ставу III делимично усвојио тужбени захтев и утврдио потраживање тужиоца према туженом Стечајна маса Предузећа за путеве АД Београд у стечају у износу од 2.514.732.509,85 динара са законском затезном каматом почев од 02.08.2013. године до 03.12.2015. године и износ од 979.418.570,42 динара, у ставу IV изреке одбио тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се утврди његово потраживање према туженом у износу од 974.544.547,52 динара са законском затезном каматом, као и за законску затезну камату на износ од 979.418.570,42 динара и у ставу V изреке обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 498.485,75 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио дозвољену и благовремену ревизију којом пресуду побија у ставу IV изреке у делу у којем је одбијен тужбени захтев тужиоца за износ од 281.578.812,63 динара, и у ставу V изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка која је учињена пред другостепеним судом, због погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/2011...10/2023-др. закон) и закључио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању и разлозима побијане пресуде, тужилац је са туженим закључио уговоре о кредиту број ...-... од 23.06.2010. године, број ...-... од 05.07.2010. године, број ...-... од 05.07.2010. године, број ...-... од 03.04.2009. године и број .../...од 12.03.2010. године по којима је туженом одобрио кредите у укупном износу од 2.239.342.111,46 динара и 2.000.000,00 евра, по којим тужбеним захтевом тражи исплату преосталог потраживања од 2.104.220.712,84 динара са законском затезном каматом од 02.08.2013. године до исплате. Тужилац, Предузеће за путеве Крагујевац АД Крагујевац као комитент и тужени као трасант и залогодавац су закључили Уговор о есконту меница број ... од 19.05.2010. године, којим се тужилац сагласио да есконтује – купи менична потраживања комитента из есконтованих меница туженог, у укупном износу од 88.550.000,00 динара, по ком основу тужбеним захтевом тражи исплату 94.803.138,73 динара на дан 01.08.2012. године. Уговорима о јемству број .../... од 30.09.2010. године, број .../... од 30.09.2010. године и број .../... од 06.09.2010. године, тужени се обавезао тужиоцу да као јемац-платац испуни све пуноважне и доспеле обавезе дужника, трећих лица из уговора о кредиту, за целу обавезу у укупном износу од 378.200.000,00 динара. Тужилац тужбеним захтевом по том основу потражује износ од 654.494.124,10 динара на име главног дуга и камата за доцњу, са законском затезном каматом почев од 02.08.2013. године до исплате. Уговорима о приступању дугу, број .../... од 28.12.2009. године, број .../... од 21.05.2010. године, број .../... од 09.09.2010. године, број .../... од 21.05.2010. године, број .../... од 16.03.2010. године и број ...-.../... од 01.04.2010. године тужени је приступио дугу наведених дужника и обавезао се да тужиоцу као солидарни дужник испуни потраживања из уговора о кредиту према наведеним правним лицима, у укупном износу од 950.000.000,00 динара и 2.000.050,00 евра. По тим уговорима тужилац тужбом потражује укупан износ од 1.615.176.644,13 динара. Другостепени суд је из налаза и мишљења вештака економско финансијске струке утврдио да тужени дугује тужиоцу по уговорима о кредитима износе на име главнице, на име уговорене камате и накнада и на име затезне камате од доспећа до 01.08.2013. године, да тужени дугује тужиоцу по уговору о есконту меница износ главног дуга и износ обрачунате затезне камате од

доспећа до 01.08.2013 године, по уговорима о јемству дугује тужиоцу утврђене износе на име главног дуга, уговорене камате и обрачунате затезне камате од доспећа до 01.08.2013. године, по уговорима о приступању дугу дугује му утврђене износе главнице, уговорене камате и обрачунате затезне камате за период од доспећа до 01.08.2013. године. Није било могуће утврдити висину дуга по Уговору о кредиту број ...-... од 03.04.2009. године и по Уговору о приступању дугу број .../... од 21.05.2010. године, док је тужени у преплати по Уговору о приступању дугу број ...-.../... од 01.04.2010. године. Коначно опредељеним тужбеним захтевом тужилац је тражио износ од 4.468.695.627,80 динара са законском затезном каматом од 02.08.2013. године до исплате. Над туженим је отворен поступак стечаја у току поступка по жалби против првостепене пресуде. Тужилац је пријавио потраживање у стечајном поступку и исто му је оспорено од стране стечајног управника, те је упућен да настави парнични поступак. Другостепени суд је оценио да уговори на којима тужилац заснива потраживање нису ништави. Утврђујући висину преосталог, ненамиреног дуга туженог по предметним уговорима, другостепени суд је ценио примедбе тужиоца на налаз и мишљење вештака. Закључак је другостепеног суда да тужилац нема право на законске затезне камате на износе обрачунате затезне камате и да није доказао припадајући износ законских затезних камата када су биле више од уговорене камате.

Тужилац ревизијом побија одлуку о одбијању тужбеног захтева, са разлога битне повреде одредаба парничног поступка погрешном оценом изведених доказа и погрешним стављањем терета доказивања на тужиоца, због чега је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено.

Према разлозима другостепене пресуде, тужилац је изнео примедбу на налаз вештака да је неосновано умањено потраживање тужиоца, због пропуста вештака да констатује чињеницу да је уплата у износу од 1.426.594,63 евра сторнирана. Вештак се изјаснио на примедбу тако, да је вештаку накнадно достављен налог бр. ... од 01.07.2011. године и усаглашено стање потраживања и обавеза од 30.06.2011. године према којима је наведена уплата сторнирана, и образложење тужиоца да је наведени износ тужени признао као своју обавезу у УППР-у који је правноснажно усвојен. И суд је из налаза и мишљења вештака утврдио да је евидентирана уплата која је потом сторнирана. Међутим, другостепени суд је сматрао да је тужилац требало да докаже, применом одредбе члана 231. став 2. Закона о парничном поступку да је након сторнирања уплате поново евидентирао уплату која је прокњижена.

На основу тако утврђеног чињеничног стања оценом налаза и мишљења вештака, другостепени суд је одбио тужбени захтев за износ од 974.544.547,52 динара са потраживаном затезном каматом, и за законску затезну камату на износ од 979.418.570,42 динара (колико износи обрачуната законска затезна камата до дана подношења тужбе).

Врховни суд закључује да је ревизија којом тужилац побија правилност одлуке о одбијању тужбеног захтев за износ од 281.571.812,63 динара и законске затезне камате на тај износ, основана.

Према наводима ревизије и стању у списима предмета, вештак је у изјашњењу од 13.12.2022. године навео да је уплата од 1.426.594,63 евра најпре евидентирана кроз пословне књиге тужиоца 21.12.2010. године, а затим сторнирана 01.07.2011. године са назнаком достављеног налога ..., а другостепени суд то изјашњење вештака и значај сторнирања уплате није ценио. Закључак другостепеног суда, да је тужилац пропустио

да докаже да је након сторнирања уплате поново евидентирао уплату која је прокњижена, не одговара наведеном изјашњењу вештака.

Произилази да другостепени суд није расправио околности о сторнирању уплате, које сторнирање произилази и из налаза вештака који је суд прихватио, и да се са утврђеним сторнирањем уплате не може довести у везу закључак да је тужилац требало да докаже да је након сторнирања уплате поново евидентирао уплату која је прокњижена. Из утврђених чињеница ни не произилази да је тужилац поново, након сторнирања, прокњижио исту уплату. Стога јесу нерасправљене чињенице о томе да ли је тужени уплатом од 1.426.594,63 евра која је сторнирана умањио дуговање према тужиоцу по предметним основима, од чега даље зависи висина основаног потраживања по тужбеном захтеву.

Због тога је, применом одредбе члана 415. и члана 416. став 2. Закона о парничном поступку укинута другостепена пресуда у побијаном делу за главни дуг и законске затезне камате на тај износ главног дуга, и предмет је у том делу враћен другостепеном суду на поновно суђење.

Последично, укинута је и одлука о трошковима поступка која зависи од коначног исхода спора, по одредби члана 165. став 3. и 4. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић